

EUTERPE CONCERT

PROGRAMMA BOEKJE 05

Turicum Quartet

VRIJDAG
16 MEI 2025
KORTRIJK

www.euterpevzw.be

www.facebook.com/concertenEuterpe

VRIJDAG
16 MEI 2025
KORTRIJK

Turicum Quartet Jiska Lambrecht viool
Karolina Miśkowiec viool
Amir Liberson altviool
Maurta Rickenbach cello

Presentatie Florestan Bataillie

CONCERTSTUDIO
CONSERVATORIUMPLEIN 1
KORTRIJK

SPONSORS

HOOFDSPONSORS

Fonds Baron Jean-Charles Velge
Drukkerij INNI group
Brouwerij Omer Vander Ghinste
KU Leuven - Campus Kulak
Proximus
Rotary Kortrijk
Lions Club Kortrijk
Boes & Verrue, bedrijfsrevisoren & accountancy

SPONSORS

N.V. Etabl. Joseph Soubry, deegwaren en bloem
Wijnen De Clerck
Piano's Maene
Kurt Govaerts, bedrijfsconsultancy
Florist Vercamer
DOgraphicDesign.be, visuele communicatie

VRIENDEN VAN EUTERPE

Isabelle Bockaert, Philippe De Jaegere, Chantal Ide-Bosteels, Arnoud Priem,
Francis en Denise Verstraete

Onze sponsors en mecenasen, die u hierboven terugvindt, scharen zich op overtuigde wijze achter de missie en de waarden van Euterpe. Dankzij hun steun en grote interesse kan Euterpe zich ten volle wijden aan het concreet uitbouwen van haar artistiek concept. Onze concerten worden eveneens gesteund door het Stadsbestuur van Kortrijk.

PROGRAMMA

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791)

- Strijkkwartet nr. 15 in d KV 421 28'
- I. Allegro moderato
 - II. Andante
 - III. Menuetto. Allegretto
 - IV. Allegro ma non troppo - Più allegro

Erwin Schulhoff (1894 - 1942)

- Vijf stukken voor strijkkwartet 15'
- I. Alla Valse viennese (allegro)
 - II. Alla Serenata (allegretto con moto)
 - III. Alla Czeca (molto allegro)
 - IV. Alla Tango milonga (andante)
 - V. Alla Tarantella (prestissimo con fuoco)

PAUZE

Franz Schubert (1797 – 1828)

- Strijkkwartet nr. 12 in c D. 703 'Quartettsatz' 10'

Béla Bartók (1881 - 1945)

- Strijkkwartet nr. 4 BB 95 Sz. 91 27'
- I. Allegro
 - II. Prestissimo, con sordino
 - III. Non troppo lento
 - IV. Allegretto pizzicato
 - V. Allegro molto

De boeketten van bloemist Vercamer voegen kleur toe aan jullie applaus.

UITVOERDERS

Turicum Quartet

Het Turicum Quartet werd in 2021 opgericht in Zürich. Reeds enkele maanden later werd het jonge strijkkwartet bekroond met een Kiwanis muziekprijs. In 2023 won het Turicum Quartet de tweede prijs op de prestigieuze Karol Szymanowski International Music Competition. Hun veelgeprezen optreden werd wereldwijd gelivestreamd door Medici TV.

Hoogtepunten sindsdien omvatten onder meer hun debuut in Tonhalle Zürich, optredens in NOSPR in Katowice en hun samenwerking met het gerenommeerde Gringolts Quartet op het Mizmorim Festival in Bazel. In 2024 waren ze Quartet in Residence op het Ticino Musica Festival. Dit seizoen treden ze op in België, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, het Verenigd Koninkrijk, Polen, Italië en Noorwegen.

Het Turicum Quartet is zeer dankbaar voor de artistieke steun van Ilya Gringolts (Gringolts Quartet), Axel Schacher (Belcea Quartet) en Gregor Sigl (Artemis Quartet).

In 2024-25 specialiseren ze zich in Bazel (Zwitserland) bij Rainer Schmidt (Hagen Quartet) en Silvia Simionescu (Gringolts Quartet). Het Turicum Quartet is een van de vaste ensembles bij Villa Musica in Duitsland, maakt deel uit van Le Dimore del Quartetto in Italië en werd geselecteerd voor de European Chamber Music Academy (ECMA).

“Turicum” is de oude Romeinse naam van Zürich, de plaats waar het strijkkwartet werd opgericht.

www.turicumquartet.com

Jiska Lambrecht, viool

Jiska Lambrecht, geboren in 1997 in Sinaai, is actief als soliste en in verschillende kamermuziekensembles.

Jiska begon op haar zesde met viool. Vanaf 2013 volgde ze les bij Jolente De Maeyer en bij Natasha Boyarsky in Londen. Na haar bacheloropleiding in Antwerpen behaalde ze haar master aan de Hochschule für Musik und Tanz in Keulen bij Barnabás Kelemen met grootste onderscheiding. Van 2020 tot 2024 vervolgde ze zich in Zürich bij Ilya Gringolts, bij wie ze het Solistendiploma behaalde. Ze studeerde ook barokviool bij Monika Baer.

Jiska trad op in gerenommeerde zalen in heel Europa en was onder meer te gast op het Pau Casals International Music Festival, Festival van Vlaanderen, Mizmorim Festival, GAIA Music Festival, Festival Academy Budapest, Kaposfest en CLASSIX Kempten. Ze speelt regelmatig op het Arte Amanti International Chamber Music Festival als Rising Star.

Ze werkte samen met de hedendaagse componisten Jörg Widmann, Michael Jarrell en Mathias Coppens en speelde onder leiding van Edo de Waart, Gábor Takács-Nagy en Howard Griffiths.

Jiska richtte samen met de Nederlandse celliste Iedje van Wees het Duo Misia op en maakt ook deel uit van BRYGGEN Bruges Strings. Als lid van CHAARTS Chamber Artists realiseerde ze de cd Suite italienne met Jonian Ilias Kadesha. Haar uitvoering van het strijkkwintet van Eugène Ysaÿe op de cd Legends kreeg vier sterren in BBC Music Magazine.

Sinds 2018 vormt Jiska een muzikaal duo met de Italiaanse pianist Marco Sanna. In april 2024 verscheen hun eerste cd Abendrot met muziek van Robert en Clara Schumann, Johannes Brahms en Lodewijk Mortelmans.

Ze is laureate van vzw SWUK Vlaanderen en van de Marguerite Meister Stiftung in Zwitserland. In 2025 ontving Jiska een "beurs opkomend talent" van de Vlaamse Overheid en werd ze een van de Twintigers bij Klara (haar optreden is momenteel te zien op VRT MAX).

www.jiskalambrecht.com

Karolina Miśkowiec, viool

Karolina Miśkowiec, geboren in 1994 in Krakau, begon op zesjarige leeftijd met vioolspelen. Ze voltooide haar bacheloropleiding aan de Fryderyk Chopin Universiteit voor Muziek bij professor Roman Lasocki. Vervolgens studeerde ze aan de Zürcher Hochschule der Künste, waar ze masterdiploma's in Music Performance en Pedagogie behaalde onder leiding van Ilya Gringolts.

Karolina beschikt reeds over een rijke orkestervaring. Ze was academiste bij het Sinfonieorchester Basel en het Berner Symphonieorchester.

Ze trad op als soliste in prestigieuze zalen, waaronder de Nationale Filharmonie in Warschau. Ze won diverse prijzen, onder meer op de XXII National Competition for Young Violinists in Honour of Stanisław Serwaczyński.

Naast haar solowerk wordt Karolina regelmatig uitgenodigd bij symfonieorkesten, zoals het Luzerner Sinfonieorchester, het Musikkollegium Winterthur en het Sinfonieorchester Basel.

Amir Liberson, altviool

Amir Liberson, geboren in Israël in 1991, begon op zesjarige leeftijd met vioolstudies aan het Rubin Conservatorium voor Muziek in Haifa bij Yegeni Apter. Hij vervolgde zijn bacheloropleiding viool aan de Universiteit van Tel Aviv (2012–16), waar hij ook altviool, orkestdirectie en pedagogie studeerde bij Hagai Shaham, Roman Spitzer, Haim Taub en Yi-An Xu. In 2019 voltooide hij zijn master altviool aan de Haute École de Musique Lausanne, Site de Sion, bij Diemut Poppen.

Sinds 2019 woont Amir in Zürich, waar hij zijn master Performance behaalde bij Diemut Poppen. Momenteel studeert hij compositie aan de Zürcher Hochschule der Künste bij Felix Profos. Zijn composities werden reeds vertolkt door het Arditti Quartet en uitgevoerd in onder meer het Schauspielhaus Zürich.

Amir deed orkestervaring op als academist bij het Theater Orkest Biel-Solothurn en het Berner Symphonieorchester. Hij speelde kamermuziek met Sergei Ostrovsky, Roi Shloah, Thomas Grossenbacher, Andreas Janke en anderen.

Maura Rickenbach, cello

Maura Rickenbach, geboren in Lugano in 1997, begon haar cellostudies bij Marina Modesti en vervolgde haar opleiding bij Taisuke Yamashita aan het Conservatorio della Svizzera Italiana. Ze behaalde haar bachelor aan de Hochschule für Musik Freiburg bij Elena Cheah en studeerde aan het Conservatoire de Paris bij Marc Coppey en Michel Strauss. In 2024 behaalde ze haar Master Performance aan de Zürcher Hochschule der Künste bij Thomas Grossenbacher. Momenteel voltooit ze bij hem een pedagogische master.

Maura won prijzen op wedstrijden zoals de Swiss Youth Music Competition en de Antonio Salieri International Competition. Ze trad op als soliste met het Orchestra Arcadia, het Orchestra da Camera del Locarnese en het Master Orchestra Verona. Ze deed een uitgebreide orkestervaring op als academiste bij het Tonhalle Orchester Zürich en het Philharmonisches Orchester Freiburg. Daarnaast speelt ze ook regelmatig bij het Musikkollegium Winterthur, het Luzerner Sinfonieorchester en het Zürcher Kammerorchester.

Maura is een actieve kamermuzikante en trad op bij festivals zoals Ticino Musica, het Mizmorim Festival in Bazel en het MiTo Festival in Milaan, met onder meer Ilya Gringolts, Andreas Janke en Ivan Podyomov.

COMPOSITIES

Sinds het strijkkwartet omstreeks 1760 werd 'uitgevonden' door Joseph Haydn, stond dit genre steeds in het brandpunt van de muzikale vernieuwingen. Bij het schrijven van een strijkkwartet wisten componisten immers dat ze zich richtten tot kenners die bereid waren de nodige tijd en aandacht in de muziek te investeren. Wie die investering wil doen, wordt rijkelijk beloond met nieuwe inzichten in het atelier en de werkmethodes van de kunstenaar. Het Turicum Quartet presenteert in dit concert een mooi overzicht van de historische ontwikkeling van het strijkkwartet, van de klassieke Mozart tot de modernistische Bartók, en laat ons toe op die manier de snelle evolutie in de muzikale taal van dichtbij te volgen.

In 1785 publiceerde Mozart zes strijkkwartetten en droeg ze op aan zijn collega en vriend Joseph Haydn. Het was Haydn die het klassieke strijkkwartet zijn vaste vorm gaf met vier bewegingen: een snelle openingsbeweging in sonatevorm, een langzame, meer lyrische beweging als het emotionele hart van het werk, een menuet met trio als verwijzing naar de traditie van de hoofse dansmuziek en een snelle finale in sonate- of rondovorm. Haydn gaf ook het voorbeeld door zijn strijkkwartetten te publiceren in verzamelingen van telkens zes werken, elk in een andere toonaard en dus elk met een eigen karakter. Vooral Haydns zes strijkkwartetten opus 33 uit 1781 werden door Mozart ijverig bestudeerd. De vruchten van die studie werden Mozarts zes Haydn-kwartetten, waarvan het kwartet in d (voltooid in de zomer van 1783) het tweede uit de reeks is. Als enige werk in een mineurtoonaard uit deze bundel is het een compositie vol heftige emoties, die vooral in de eerste beweging tot klinken komen. De tweede beweging brengt eventjes rust door de wending naar majeur en de mooie, gezongen frasen. Het menuet keert terug naar mineur, al is er ook hier een moment van troost in het meer optimistische trio met een vioolmelodie boven een pizzicato-begeleiding. De finale is een reeks variaties op een thema in een siciliano-ritme, met opnieuw een wending naar majeur in de vierde variatie en aan het slot van het werk. Haydn hoorde alle zes aan hem opgedragen werken in het huis van de Mozarts in januari en februari 1785. In zijn reactie aan Mozarts vader Leopold spaarde hij zijn lof niet: 'Voor God en als een eerlijk man zeg ik je dat jouw zoon de grootste componist is die ik ken in persoon of bij naam. Hij heeft smaak en, nog belangrijker, de diepste kennis van het componeren.'

Erwin Schulhoff was een Tsjechische componist en een briljant pianist. Zijn muzikale talent werd reeds op jonge leeftijd opgemerkt: het was Dvůřák die ervoor zorgde dat de jongen kon studeren aan het conservatorium van Praag. Schulhoffs nieuwsgierigheid naar nieuwe muzikale stijlen en technieken was onverzagdigbaar en hij werd een van de eerste 'klassieke' componisten die

jazz-elementen integreerde in zijn werk. Door zijn ervaringen tijdens de Eerste Wereldoorlog werd hij een overtuigd pacifist en later zelfs een vurig communist. Zijn joodse afkomst en zijn politieke voorkeuren maakten hem dubbel verdacht voor het opkomende nazi-regime in de jaren dertig. Vanaf die tijd werd zijn werk gebannen uit de concertzalen als 'entartete Musik'. Na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog wilde Schulhoff emigreren naar de Sovjet-Unie, maar voor hij dat plan kon realiseren werd hij in 1941 aangehouden. Een jaar later stierf hij in gevangenschap aan tuberculose. Na zijn dood bleef zijn muziek lange tijd onbekend, maar geleidelijk groeide de belangstelling voor zijn oeuvre. Een van zijn meest representatieve werken bestaat uit vijf stukken voor strijkkwartet, een suite uit 1923 die erg verschillende stijlen en compositietechnieken verenigt: invloeden van modernistische componisten als Schönberg en Berg, elementen van het neoclassicisme in navolging van Stravinsky (geïnspireerd door de dansvormen uit de barok), Tsjechische volksmuziek ('Alla czeca') en ritmes uit de jazz en de dansmuziek, zoals de tango uit Zuid-Amerika en de levendige tarantella uit Italië.

De zogenaamde 'Quartettsatz' van Schubert vormt de eerste beweging ('Satz') van een onvoltooid strijkkwartet uit december 1820. Schubert begon nog wel aan een Andante als tweede beweging, maar raakte niet verder dan de eerste 41 maten daarvan. Daarna liet hij het werk liggen in zijn onafgewerkte staat, net zoals hij zou doen met de achtste symfonie, de 'Unvollendete'. Er werd al vaak gespeculeerd over de reden waarom deze werken onvoltooid bleven: volgens sommigen gaat het om een vergetelheid van Schubert, volgens anderen moet Schubert hebben gevoeld dat hij het belangrijkste al had gezegd in de eerste beweging(en), zodat hij geen vervolg kon bedenken dat evenwaardig zou zijn aan de muziek die hij al had geschreven. In elk geval raakte de 'Quartettsatz' na Schuberts dood in de vergetelheid. Het was uiteindelijk Brahms die het manuscript zou verwerven. Hij zorgde ervoor dat het werk op 1 maart 1867 in Wenen zijn postume première ontving en bracht in 1870 een partituur van deze compositie uit. In vele opzichten anticipeert dit dramatische werk in c op de rijpe kwartetten van de late Schubert, zoals het strijkkwartet nr. 14 in d met als bijnaam 'De dood en het meisje' uit 1824. Typerend voor Schuberts taal is de snelle evolutie naar ver uit elkaar liggende toonaarden, waardoor de muziek baadt in een telkens ander licht, van duister en somber naar helder en hoopvol.

De Hongaarse componist Béla Bartók schreef zes strijkkwartetten, maar anders dan Haydn of Mozart gaat het niet om een cyclus maar om zes individuele werken die zijn gehele creatieve loopbaan omspannen. Aan de hand van deze werken is het mogelijk om zijn evolutie als componist in detail te volgen. Bovendien

experimenteert Bartók nergens op radicalere wijze met bijzondere effecten als in zijn strijkkwartetten. Het vierde strijkkwartet uit 1928 is een prachtig voorbeeld van de vele nieuwe elementen die Bartók binnenbracht in dit genre. Een eerste bijzonderheid is de vorm. Bartók breidt de gebruikelijke vierdeligheid uit tot vijf delen en past er (net als in het vijfde kwartet) een boogvorm op toe: de eerste en laatste beweging verwijzen in hun muzikale motieven naar elkaar en ook tussen de tweede en vierde beweging bestaat een hechte band, terwijl de centrale derde beweging op zichzelf staat. Radicaal zijn ook de speeltechnieken die Bartók toepast: in de tweede beweging spelen de strijkers voortdurend met demper, in de vierde beweging wordt alles pizzicato uitgevoerd (zonder gebruik van de strijkstok). Hier schrijft Bartók voor het eerst de zogenaamde Bartók-pizzicato voor, waarbij de musici de snaar optillen en tegen de toets van het instrument laten terugslaan. De derde beweging is een typisch voorbeeld van de 'Nachtmusik' bij Bartók: hij hield ervan om in een langzame beweging allerlei vervreemdende klankeffecten in te zetten (aangehouden akkoorden, repetitieve ritmes, geritsel) die de mysterieuze en angstige sfeer van de nacht oproepen. Doorheen dit alles is ook de invloed van de Hongaarse, Roemeense en Bulgaarse volksmuziek hoorbaar (vooral in de slotbeweging): als zovele radicale modernisten geloofde ook Bartók dat vernieuwingen pas legitimiteit hadden als ze vanuit en doorheen de traditie tot ons waren gekomen.

Kristof Boucquet

Dit programmaboekje
wordt gesponsord door
de digitale drukkerij

Industrielaan 5 - 8501 Heule
www.innigroup.com

5 GENERATIES
BROUWTRADITIE

*Speciaalbier van hoge gisting,
hergist op fles.*

Anno 1892

WIJNEN DE CLERCK

kwalitatief selectief sinds 1972

Wijnen De Clerck - Bissegemsestraat 65 - 8501 Heule (Kortrijk)
T. 056 35 65 11 - info@wijnendeclerck.be - **webshop** www.wijnendeclerck.be

BEZOEK ONS OP:

www.euterpevzw.be

www.facebook.com/concertenEuterpe

EUTERPE

Christian Vereecke
Aran Lamaire
Bart Flamée
Kristof Boucquet
Sarah Vandemoortele
Adrien Billiet
Rita Hocke-Boedts
Jo Libeer
